

STRATEGIJA I AKCIONI PLAN ZA SMANJIVANJE BROJA NEREŠENIH IMOVINSKIH SUDSKIH PREDMETA

Priština/Prishtinë, 16. mart 2007.

Uvod

Kosovske institucije su u procesu prelaska u sudski sistem koji, u skladu sa evropskim standardima, u potpunosti štiti imovinska prava i vladavinu prava. Kosovski sudovi se zaista razvijaju ka funkcionalnom, modernom sudskom sistemu u kojem se odluke o imovinskim i ostalim sličnim slučajevima donose dosledno i blagovremeno i u kojem je izvršenje tih odluka blagovremeno, efikasno i u skladu sa samim postupkom.

Da bi ovaj prelazni proces bio uspešno završen, istom je potrebno strateško planiranje u kojem su uključeni svi relevantni akteri i koordinirani naponi međunarodnih institucija i lokalnih vlasti ka postizanju strateškog cilja – smanjivanju broja nerešenih imovinskih sudskih predmeta na Kosovu.

Strategija i akcioni plan za smanjivanje broja nerešenih imovinskih predmeta su usredsređeni na:

- Utvrđivanje broja postojećih nerešenih imovinskih predmeta
- Prepoznavanje mogućih načina za smanjivanje trenutnog broja imovinskih sudskih predmeta
- Radnje koje treba da spreče pojavljivanje novih nerešenih imovinskih sudskih predmeta

Cilj je da se nadležnim institucijama obezbedi operativni instrument u ovoj oblasti i tako pomogne kosovskim sudovima da osiguraju da pojedinci i pravna lica mogu da uživaju svoja imovinska prava i time garantuju bezbednost i predvidljivost tržište nekretnina na Kosovu.

Istorijat

Sudska zaštita imovinskih prava je obeležena sve većim brojem predmeta na sudovima. Trenutno u kosovskim sudovima ima više od 10.000 predmeta koji čekaju na rešenje. Neki od ovih predmeta čekaju duže nego što je to prihvatljivo kada je u pitanju period od započinjanja sudskog postupka do konačne odluke i/ili izvršenja, a rezultat toga su nerešeni sudski predmeti. Ovakvo stanje izaziva zabrinutost jer nerazumna dužina postupka vodi ka povredi prava na pravično suđenje (Član 6, Evropska konvencija o ljudskim pravima).

Stoga je važno odrediti obim i utvrditi glavni razlog odlaganja, mesto gde se predmet nalazi u procesu upravljanja predmetima i geografsku koncentraciju (to jest., Opštinski sudovi u Prizrenu i Prištini/Prishtinë trenutno imaju 50 odsto gore

STRATEGIJA I AKCIONI PLAN ZA SMANJIVANJE BROJA NEREŠENIH IMOVINSKIH SUDSKIH PREDMETA

navedenih predmeta).¹ Iako su promene u politici i zakonodavstvu neophodne, upravna pitanja kao što su preraspodela (ili povećanje broja) sudskog osoblja i resursa, može da ima isto tako važan uticaj na poboljšanje vođenja predmeta.

Pored gore navedenih predmeta, tu je i posebna grupa od više od 18.000 predmeta koje sudovi trenutno ne obrađuju, a po nalogu međunarodne zajednice. Velika većina ovih predmeta su tužbe za kompenzaciju protiv UNMIK-a, KFOR-a, PIS-a i pojedinaca koje su podneli pripadnici zajednice kosovskih Srba. Pored toga, ima više od 2.900 zahteva slične prirode, koji se takođe ne obrađuju, a koje su podneli kosovski Albanci. Za ove posebne grupe predmeta potrebno je odgovarajuće rešenje koje je u skladu sa međunarodnim standardima.

Ova strategija i akcioni plan imaju za cilj da :

- a) utvrde prirodu i obim nerešenih imovinskih predmeta pred kosovskim sudovima,
- b) razmotre pravnu reformu i pruže pomoć kako bi se poboljšala obrada od strane sudova uz puno poštovanje nezavisnosti sudstva,
- c) poboljšaju efikasnost redovnih sudova u rešavanju imovinskih pitanja,
- d) doprinesu pronalaženju metode za rešavanje predmeta za kompenzaciju koji su povezani sa sukobom a čije je rešavanje obustavljeno u avgustu 2004 i
- e) sprečavanje novih imovinskih sporova i to putem posredovanja, širenja svesti i održavanja reda i mira.²

Strategija i akcioni plan će služiti kao vodeći instrument za kosovske institucije i međunarodnu zajednicu da svoje napore usmere ka implementaciji relevantnih zahteva Standarda Kosova i Plana implementacije za evropsko partnerstvo (PIEP). Nadzor ove implementacije treba da preduzmu strukture procesa Standarda i Evropskog partnerstva i/ili njegovog naslednika.

---

¹ Kosovski pravosudni savet 'Izveštaj o statističkim podacima koji se odnose na Standard 6, Akcija 3.2', januar 2007.

² Strategija i Akcioni plan za smanjivanje brojeva nerešenih imovinskih sudskih predmeta je rezultat koordiniranih napora relevantnih aktera kao što su Kosovski pravosudni savet (KPS)², Ministarstvo pravosuđa (MP), Ministarstvo sredine i prostornog planiranja (MSPP), Kosovska imovinska agencija (KIA); Odeljenje pravosuđa (OP) Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK), Tim evropske unije za planiranje (EUPT), Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID)/Nacionalni centar za državne sudove (NCSC) i Misija OEBS-a na Kosovu.

STRATEGIJA I AKCIONI PLAN ZA SMANJIVANJE BROJA NEREŠENIH IMOVINSKIH SUDSKIH PREDMETA

	Akcija.	Vremenski raspored.	Uključeni akteri.	Srednjoročni ciljevi (6 meseci – 1 godine)	Dugoročni ciljevi (2-3 godine).
Cilj 1	Utvrđivanje prirode i opsega problema koji se odnose na rešavanje imovinskih sporova.				
	1.1. Utvrditi vrste i trenutni status predmeta koji se odnose na nepokretnu imovinu, a na čije se rešavanje čeka pred sudovima, uključujući utvrđivanje predmeta koji spadaju u vremenski određene standarde za upravljanje predmetima.	jan – avgust 2007.	KPS(vodi), USAID/NCSC, OEBS, OP UNMIK, EU.	Utvrđivanje završeno.	Ponovna procena, po potrebi.
	1.2. Sprovesti procenu razloga koji su doveli do odlaganja, kao što je isporuka sudskih dokumenata i institucionalna saradnja sa Republikom Srbijom i utvrditi mogućnosti za poboljšano upravljanje imovinskim predmetima.	U toku	KPS(vodeća uloga), USAID/NCSC, OEBS, EU, OP UNMIK	Izrađen nacrt procene.	Preporuke sprovedene.

**STRATEGIJA I AKCIONI PLAN ZA SMANJIVANJE BROJA NEREŠENIH
IMOVINSKIH SUDSKIH PREDMETA**

	Akcija.	Vremenski raspored.	Uključeni akteri.	Srednjoročni ciljevi (6 meseci – 1 godine)	Dugoročni ciljevi (2-3 godine).
Cilj 2	Osigurati pravnu reformu i pomoć na poboljšanju obrade imovinskih predmeta.				
	2.1. Analiza relevantnih zakona o građanskom procesnom pravu u cilju izrade nacrtu amandmana potrebnih za bolje vođenje parnica i veću efikasnost sudova	jun 2007. – jun 2008.	EU (vodeća uloga), OP, KPS, USAID/NCSC.	Urađen nacrt analize	Amandmani predloženi i usvojeni.
	2.2. Pripremiti i usvojiti neophodne amandmane na relevantno zakonodavstvo.	jun 2007 – jun 2008.	EU, UNMIK, KP, Skupština Kosova.	Amandmani predloženi.	Amandmani predloženi i usvojeni.
Cilj 3	Poboljšati efikasnost redovnih sudova u pogledu imovinskih pitanja				
	3.1. Nadgledati statističke trendove u imovinskim predmetima.	U toku.	KPS (vodeća uloga), USAID/NCSC.	Statistički podaci se obrađuju tromesečno.	Statistički podaci se i dalje obrađuju, po potrebi.
	3.2. Utvrditi potrebe sudova kako bi se poboljšalo vođenje parnica na osnovu analiza trenutne prakse i preporuka za najbolju praksu.		KPS (vodeća uloga), USAID/NCSC, EU, EAR, OP (Sektor za kontrolu).	Izrađen nacrt analize	Preporuke sprovedene.
	3.3. Obezbediti za sudije i	Počelo januara	Kosovski pravosudni	Programe obuke je	Obuka se održava po potrebi.

**STRATEGIJA I AKCIONI PLAN ZA SMANJIVANJE BROJA NEREŠENIH
IMOVINSKIH SUDSKIH PREDMETA**

	Akcija.	Vremenski raspored.	Uključeni akteri.	Srednjoročni ciljevi (6 meseci – 1 godine)	Dugoročni ciljevi (2-3 godine).
	sudsko osoblje obuku o sadašnjim pravilima parničnog postupka kao i praksi vođenja slučajeva.	2007. (u toku).	institut (vodeća uloga), KPS, USAID/NCSC.	pripremljen.	
	3.4. Razviti posebne smernice za sudove kako bi se poboljšala praksa upravljanja predmetima za sve građanske parnice. ³	(U toku).	KPS (vodeća uloga), USAID/NCSC.	Izrađen nacrt smernica.	Smernice sprovedene.
Cilj 4	Rešiti predmete koji se odnose na sukob, a čije je rešavanje obustavljeno u avgustu 2004. godine, i tome slične predmete.				
	4.1. Utvrditi trenutni status i broj predmeta koje su podneli kosovski Srbi protiv KFOR-a, UNMIK-a, opština i pojedinaca a koje je OP obustavio u avgustu 2004. godine, kao i slične predmete.	(U toku).	KPS (vodeća uloga), USAID/NCSC, EU, KIA, UNMIK.	Utvrđivanje završeno.	Ponovo proceniti, ako je potrebno.
	4.2. Pripremiti predlog za	mart 2007- jun 2007.	EU (vodeću ulogu), KIA,	Izrađen nacrt strategije	Predmeti rešeni.

³ Ove smernice će se isključivo odnositi na vođenje parnica i sudsku administraciju unutar zakonskog mandata nadležnosti Kosovskog pravosudnog instituta i neće se mešati u nezavisnost sudstva

STRATEGIJA I AKCIONI PLAN ZA SMANJIVANJE BROJA NEREŠENIH IMOVINSKIH SUDSKIH PREDMETA

	Akcija.	Vremenski raspored.	Uključeni akteri.	Srednjoročni ciljevi (6 meseci – 1 godine)	Dugoročni ciljevi (2-3 godine).
	ekspeditivno rešavanje imovinskih predmeta koje su kosovski Srbi podneli protiv KFOR-a, UNMIK-a, opština i pojedinaca a koji su obustavljeni 2004. godine (i ostali slični predmeti), uključujući pomoć sudovima i sudijama i otklanjanje pravnih prepreka.		OEBS, UNMIK.		
Cilj 5	Sprečavanje novih imovinskih predmeta.				
	5.1. Osigurati efikasnu akciju policije i tužilaca u slučajevima nezakonitog zauzimanja nepokretne imovine.	(U toku).	Kancelarija javnog tužioca Kosova (vodeća uloga), Policija.	Smernice sprovedene.	Kvalitetna procena.
	5.2. Proceniti postojeće mehanizme posredovanja i potrebe kako bi se sprečilo da sporovi dođu do pravosudnog sistema.	(U toku).	KPS (vodeća uloga), USAID/NCSC, MP.	Izrađen nacrt procene.	Procena završena , preporuke sprovedene.
	5.3. Sprovesti	mart 2007	MSPP (vodeća	Izrađen nacrt	Aktivnosti se

**STRATEGIJA I AKCIONI PLAN ZA SMANJIVANJE BROJA NEREŠENIH
IMOVINSKIH SUDSKIH PREDMETA**

	Akcija.	Vremenski raspored.	Uključeni akteri.	Srednjoročni ciljevi (6 meseci – 1 godine)	Dugoročni ciljevi (2-3 godine).
	aktivnosti podizanja svesti kako bi se promovisali pravni lekovi i sprečilo buduće nezakonito zauzimanje imovine .	– decembar 2008	uloga), OEBS.	predloga.	redovno sprovode.